

Nr 481.

Av fru **Svenson** och herr **Nilsson, Bror**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m. m.*

Enligt proposition nr 178 med förslag till ändring i lagen om den allmänna sjukförsäkringen skall de gifta hemmakvinnorna bli självständiga sjukkassememstrar och därmed obligatoriskt försäkrade för en grundsjukpenning av 3 kronor om dagen. Denna förmån betyder en värdefull förbättring i jämförelse med vad som tillförsäkrats de hemarbetande gifta kvinnorna enligt 1947 års lag om allmän sjukförsäkring, enligt vilken de hemarbetande gifta kvinnorna i sin egenskap av familjemedlemmar tillförsäkras en sjukpenning av 1 krona 50 öre om dagen. Det är emellertid enligt vår mening en allvarlig brist i det föreliggande lagförslaget, att de hemarbetande gifta kvinnorna inte föreslås få möjlighet till sådan frivillig försäkring, som beredes dels förvärvsarbete, som har annan inkomst av förvärvsarbete än sådan som härrör av tjänst, dels dem som ägnar sig åt studier eller jämförbar utbildning.

Departementschefen har i propositionen förklarat, att övervägande skäl talar för att man ställer sig avvaktande till frågan om möjlighet för de hemmavarande gifta kvinnorna att kunna frivilligt försäkra sig för ett sjukpenningtillägg. Därmed är det också fastslaget, att frågan inte kan anses ha fått någon definitiv lösning genom den föreliggande propositionen. Som skäl mot en sådan frivilligförsäkring för de gifta hemmakvinnorna anför departementschefen bland annat risken för missbruk samt att försäkringsbeståndet därigenom skulle kunna bli mindre önskvärt. Dessa risker synes oss emellertid ha överdrivits.

Enligt propositionen skall den studerande ungdomen utan egen deklarerad inkomst beredas möjlighet till en frivillig försäkring, som garanterar en sjukpenning på upp till 6 kronor per dag. Det synes oss ur försäkringssynpunkt inte vara större risk för missbruk och mindre önskvärt försäkringsbestånd, om samma möjlighet beredes även de hemarbetande gifta kvinnorna. Enligt vår uppfattning bör det i ett demokratiskt samhälle vara angeläget att tillse, att icke vissa kategorier av medborgare ställas utanför de förmåner och det skydd, som tillförsäkras andra.

Utestängningen av hemmakvinnorna från den frivilliga tilläggsförsäkringen måste anses vara en orättvisa och ett omotiverat underkännande av den betydelsefulla arbetsinsats, som de gör för hem och samhälle. Det måste understrykas, att husmoderns sjukdom oftast betyder stora ekonomiska påfrestningar för familjen. Om sjukdomen blir långvarig, måste i regel en betald ersättare anskaffas. En frivillig försäkring för ett sjukpenningtillägg skulle ge familjerna bättre möjligheter att bära de därmed förknipade ekonomiska bördorna. Vi vill understryka, att en sådan frivillig försäkring för de gifta hemmakvinnorna skulle ha särskilt stor betydelse för de husmödrar, som deltagar i mannens förvärvsarbete inom jordbruk, handel och annan företagsamhet. Möjligheter till en frivillig försäkring, som tillsammans med grundsjukpenningen ger en sjukpenning av upp till 6 kronor om dagen, bör därför enligt vår mening beredas de hemarbetande gifta kvinnorna.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 178 måtte besluta om möjlighet för gifta hemarbetande kvinnor till en sådan frivillig tilläggsförsäkring, som tillsammans med grundsjukpenningen ger en sjukpenning av upp till 6 kronor om dagen, samt uppdra åt vederbörande utskott att utarbeta den härför erforderliga lagtexten.

Stockholm den 25 april 1953.

Gärda Svenson.

B. A. Nilsson.